

GALGAHÉVÍZ

800 éves

Galgahévíz község ingyenes közéleti havilapja
XXV. évfolyam, 2. szám
2014. február

F E B R U Á R

321.

Sal et Bodun, neenon ioubagiones Beli iustificati sunt; Albeus uero et Scenezeu sunt combusti.

Uxor Teleguen¹ et filius eius Cumpert impe-
cierunt duos seruos Olodarii uidelicet Sal et Bodun
et duos ioubagiones Johannis, scilicet Sudan² et Volcu
et totidem seruientes Beli scilicet Johannem et Petrum
pro latrocinio. Iudice Nicolao comite palatino,³
pristaldo Philippo, et illi quidem sex, Uaradini portato
ferro, iustificati sunt. Sed preter illos prenominati accu-
satores impecierunt Albeum, ioubagionem Johannis et
dominum Scenezeu, ioubagionem abbatis de
Heuinz.⁴ Quorum Albeus, senciens se esse combustum,
confugit ad ecclesiam, Scenezeu uero combustus est.

Részlet a Váradi Regestrumból. A feltételezések szerint ez településünk első okleveles említése, mely szerint a hévízi apát jobbágját rablással vádolják.

A tartalomból: Beszámoló a Nyugdíjas Egyesület közgyűléséről
Népi napok • Jancsó Miklósról emlékezünk • Sport hírek

Nyugdíjas közgyűlés

fotó: Botosné Anikó

Beszámoló a II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjas Egyesület évről és vezetőségválasztó közgyűléséről

Egyesületünk január 19-én, vasárnap 15 órakor tartotta meg az éves beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlését a Művelődési Ház nagytermében.

A befizetett tagdíjak utáni létszámunk 80 fő, ebből 58-an tudtak eljönni erre a fontos eseményre. Szeretettel fogadtuk meghívott vendégeinket: a polgármester és az alpolgármester urakat és Gregus Zoltán képviselő urat. Jelen volt még a Domoszlai házaspár is, akik rendszeres támogatóink.

Örömmel vettük, hogy Balázs János úr, aki az „Élet az Éveknek” megyei vezetőségének elnökhelyettese és egyben a Bagi Nyugdíjas Egyesület elnöke, elvállalta a levezető elnöki tisztséget.

Botos Alajos elnök úr első napirendi pontként beszámolt az Egyesület 2013-ban végzett munkájáról. Megköszönte az önkormányzat anyagi és egyéb más jellegű támogatását, valamint a többi támogatónk segítségét (pogácsa, kenyér, ásványvíz, felszerelési tárgyak).

Az Önkormányzat, a Művelődési Ház és a Népfitőskola által szervezett rendezvényeken az Egyesület az elmúlt évben is aktívan vett részt.

A 11 fővel működő énekkar sok hazai és egy külföldi fellépésen aratott nagy sikert. Ismételten kérjük az énekelni szerető nyugdíjas társainkat, hogy minél többen vegyenek részt ebben a munkában.

A falunapi rendezvényen sikeres hallás- és szívstressz vizsgálati szűrést szerveztünk, amelyen 40 ember vett részt.

Három éve szervezzük az „Egészséges Konyha” sorozatot, amelyen egyre többen vesznek részt.

Két ízben vettünk részt nagy sikerű közös fürdőzésen Bükkszéken és Jászapátin.

Sajnos az évek múlásával egyre idősödő tagjaink sokat betegeskednek. Őket rendszeresen látogatjuk, kis ajándékkal kedveskedünk és elbeszélgetünk velük.

Ezt követően Péli Andrásné számolt be az egyesület pénzügyi helyzetéről. Erről annyit, hogy a tavalyihoz képest csekély veszteséggel zártunk, köszönhetően a takarékos és hozzáértő gazdálkodásnak.

A 2013-as munkáról történt beszámolókat a közgyűlés egyhangúan elfogadta.

Ezt követően a régi vezetőség lemondott és az új vezetőség megválasztására került a sor. Ebben a témában kikértük minden egyes tagunk véleményét, ezért a jelölésekkel kapcsolatban semmi ellenvetés nem történt. A régi vezetőségből lemondott Botos Alajos elnök és Botos Alajosné, aki a szociális munkavégzésért volt felelős.

Az új elnökség tagjai: Rostás László elnök, Csákány Lászlóné elnökhelyettes, Péli Andrásné gazdasági fele-

lős, Barna Sándorné és Mészáros Béláné, akik a szociális munkát fogják vezetni.

Kibővült a vezetőség egy háromtagú Ellenőrző Bizottsággal, amelynek Vanó Miklósné a vezetője.

Ezt követően az „Egyebek” napirendi pontban először a polgármester úr szólott hozzá. Megköszönte a régi vezetőség munkáját, és sok sikert kívánt az új vezetésnek. Tájékoztatta a tagságot a sok sikeres pályázatról, amely által a falunk épül-szépül. A játszótéri pályázat elnyeréséhez a Nyugdíjas Egyesület is hozzájárult. Kérte a tagságot, hogy a falunkban folyó munkát minden téren ezután is támogassa. Az „Élet az éveknek” Pest Megyei vezetősége nevében Balázs János megköszönte a régi vezetőség munkáját, és sikert kívánt az új vezetőségnek.

Darnyik Margitka (akinek köszönjük, hogy első szóra elvállalta a jegyzőkönyv vezetését!) megköszönte a régi vezetésnek azt a szoros, jó együttműködést, amelyet vele, mint a Művelődési Ház előző vezetőjével ápoltunk.

A leköszönő és az új elnök megköszönte a tagság bizalmát, és az új elnök több segítséget kért a tagságtól.

Balázs János javaslatára a közgyűlés Botos Alajost tiszteletbeli elnöknek választotta.

Csákány Lászlóné elnökhelyettes néhány programra hívta fel a figyelmet.

Január 28-án 18 órakor indul a Művelődési Házban egy házi betegápolás tanfolyam. Február 3-án 15 órakor a Művelődési Házban kézimunka szakkört szervezünk.

Júliusban közös fürdőzést tervezünk.

Felhívta a figyelmet az „Élet az Éveknek” Országos Vezetősége, valamint a Pest Megye 9. sz. választókerete szociális munkatársa által igénybe vehető Erzsébet program lehetőségeire.

Most pedig a köszönet sora:

- Köszönjük Darnyik Ágnesnek és munkatársainak a meleg, tiszta nagytermet, a berendezési tárgyak (székek, asztalok, mikrofon) biztosítását, a meghívók és gépelések elkészítését.

- Balla Zoltánnak és feleségének, illetve a Kisbetyár II. táncosainak a fergeteges műsort. (vörösre tapsoltuk a tenyerünket!)

- Vanó Zsuzsinak a finom vacsorát.

- Fábián Ildikónak a terítőket, evőeszközöket és az ásványvizet.

- A Domoszlai pékségnek a pogácsát, a Moncsi Pékségnek a kenyeret.

Végezetül minden nyugdíjas társunknak és minden falunk belinek szeretetet, békességet és egészséget kíván:

Botos Alajosné Anikó

Tisztelt Gazdatársunk!

Régi közmondás: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!”

A közmondás régi, de ma is érvényes, és az lesz, amíg a világ a világ.

Azért szólítunk meg titeket: fiatalokat és idősebbeket egyaránt, mert segíteni kell magunkon.

- Olyan időket élünk, amikor a gazdálkodó ember elvész egyedül az Európai Unió által diktált jogszabályok és rendeletek sűrűjében.

- Olyan időket élünk, amikor nem elég, ha tudsz jól termelni, de nem vagy tisztában a beszerzési és értékesítési lehetőségek globalizált tengerében.

- Olyan időket élünk, amikor szinte többet kell dolgoznod az íróasztalnál vagy a számítógépnél, mint a földeken vagy a piacon.

- Olyan időket élünk, amikor valóban össze kellene fognunk termőföldünk megmaradásáért, érdekeink érvényesítéséért, fennmaradásunkért.

1994. március 14-én egyszer már sikeresen összefogtunk, megalakult Galgahévízen a Gazdakör ötvenhat gazdatársunkkal. Kihelyezett tanfolyamon minden tag ingyenesen megszerezte a növényvédelmi „ZÖLDKÖNYV”-et. Pályázaton elnyertük az ún. „Káposztásárok” vízelvezetését, amely még ma is működne, ha egyes gazdatársaink nem tettek volna keresztbe az eredetileg tervezett megvalósításnak. Többen szereztek nehézgépkészítői oklevelet a Gazdakör égisze alatt. Részben megszerveztük a mezőőri szolgálatot az Önkormányzat és a Faluszövetkezet segítségével.

Összejöveteleinken megbeszélhettük aktuális problémáinkat, és tervezhettük jövőnket.

Ez az időszak sajnos csak alig három évig tartott, pedig ezalatt ez a közösség közel egy millió forintot adott a falunak úgy, hogy egyik tagtársunknak sem került egy fillérjébe sem.

Érdektelenné vált a tagság? Nem tudni, de egy biztos, hogy az utolsó összejövetelen már csak öt gazda volt jelen.

Tisztelt Gazdatársunk!

Úgy gondoljuk, hogy a jelenlegi gazdasági válsággal fenyegetett időben közel 20 év kihagyás után ismét életre kellene keltenünk a Gazdakört, az azóta kialakult fiatal gazdatársak segítségével és vezetésével. Természetesen várjuk az „idősebbek” segítségét, és élettapasztalatuk átadását is. Bízunk benne, hogy felhívásunk és kérésünk nem lesz falra hányt borsó, és ismételt összefogásunk eredményes lesz mindenki számára.

Amennyiben felkeltettük érdeklődésedet, kérjük jelezd azt a régi Gazdakör volt elnökének dr. Basa Jánosnak 06/20 923-2184 és Vanó András polgármesternek a 06/30 556-0133-as telefonon.

„Segítsünk magunkon, az Isten is megsegít!”

Galgahévíz, 2014. február havában

Tisztelettel:

az ÚJRA SZERVEZŐK

Fenntartható vidékfejlesztés a családi kisgazdaságokra alapozva ökológiai és egészségvédelmi szemlélettel

Műhelykonferencia és MAGBÖRZE

2014. február 22. szombat 15.00 – 18.00

Helyszín: Polgármesteri Hivatal (Galgahévíz, Fő út 143.)

15.00 – 16.00 **MAGBÖRZE** a Pandora Egyesülettel közös szervezésben <http://pandora.org.hu/> Saját gyűjtésű vetőmagok csere-beréje és REGISZTRÁCIÓ

16.00 **Zafir egészségvédelmi program vállalkozásfejlesztéssel** -

Pilcsik Tünde, elnök Regina Alapítvány, Gödöllő <http://zafirprogram.blogspot.hu>

16.15 **Dányi kiskertek használatának felmérése** -

Gódor András kutató, Sebestyén Sebestyén Népfőiskolai Kör

16.30 **Galgahévízi családi biogazdaság bemutatása** - Molnárné Tóth Mária biogazda, Galgahévíz

16.45 **Galgahévízi helyi piac pályázat** - Balla Tímea, képviselő asszony, Galgahévíz Önkormányzat

17.00 **Zsámboki biokertészet** - Matthew Hayes biogazda, Zsámbok (www.zsambokibiokert.hu)

MŰHELY - moderátor: Balogh Judit agrár-környezetvédelmi szakértő

Játékdélután

Január 24-én, pénteken tartottuk mi, alsósok a várva-várt játékdélutánt. Ilyenkor a karácsonyra kapott játékokat mutatjuk meg a társainknak, illetve a nagy kedvencekkel játszunk.

Ebben az évben különösen sok új játékkal ismerkedtünk meg. Volt Betűtorony, ami ugyancsak megdöbbentett bennünket. A Labirintus játékot csak a gazdája ismerte először. A Monopoly és a Gazdálkodj okosan! mindig nagy sikert szokott aratni. A lányok nagy örömeire lovas társasjáték is volt. A fiúk Geomag játékkal nagy tornyokat emeltek.

Többen megpróbálkoztak újra a sajtok megszerzésével és a csocsóbajnokság is nagy sikert aratott.

Voltak olyan társaink is, kik a megunhatatlan kártyázást választották.

A jó hangulathoz hozzájárult a szülők által küldött sokféle finomság és üdítő is.

Kár, hogy ilyen korán véget ért a délután, hiszen nem is érzékeljük az idő múlását, szívesen maradtunk volna még!

Jövőre majd több időt kérünk a játékra!

3. osztályos tanulók

Központi írásbelit írtunk

2014. január 18-án nagy izgalommal indult osztályunk nagy része a központi felvételi írásbeli vizsgát megírni. Ezt minden évben azoknak kell teljesíteniük, akik gimnáziumba, vagy középiskolába jelentkeznek. Mindenki más helyszínt választott ehhez, volt, aki Pesten, Gödöllőn, de a legtöbben Aszódon írtuk meg. A helyszínek között lehetett választani, mindenki abban a középiskolában írhatta, amelyikben szerette volna, nem volt fontos ott, ahová jelentkezni fog.

A feladatokat mindig a felsős tananyag alapján állítják össze matematikából és magyar nyelvből. Idén

is voltak nehezebben és könnyebben megoldható feladatok mind a két tantárgyból, de mindenki igyekezett a legjobb tudása szerint teljesíteni ezen a vizsgán.

Néhányunkra még vár egy fontos megmérettetés, a szóbeli vizsga, amit már a választott iskolában kell teljesíteni, attól függően, hogy milyen intézménybe, vagy szakra jelentkeznek, s csak ezután tudjuk meg, kit melyik iskolába vettek fel.

Reméljük mindenkinek sikerül oda bejutnia, ahol őstől tanulni szeretne.

8. osztályos tanulók

Népi nap

2014. 01. 24-én, péntek délután az iskolában egy népi nap került megrendezésre, ami a helyi értéktár pályázat részeként a népfőiskola, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola programja volt. Felső tagozat osztályai közül 5-5 fős csapatok mérték össze a tudásukat. Eredmény nem született, mivel mind a négy csapat nagyon szorosan végzett, azonban Nagy Andrea felajánlásával mindenki kapott egy kis jutalmat. A feladatok Száraz Rozi néni életrajzából álltak össze és galgamenti viseleteket kellett elemezni. Timi néni érdekes történeteket mesélt például a Citeráról, az aranyozott rozmarinról és a mézeskalácsról. ezek alapján is volt pár kérdés. Számomra nagy élmény volt, hogy Rozi néni által felöltöztetett babákat tarthattunk a kezünkbe. Köszönjük szépen a részvételt: Berta Kinga Dorina, Braun Réka, Basa Dóra, Jámbor Zsófia és Ihász Krisztina [5. o.] Balla Botond, Szűcs Viktória, Oláh Melinda, Stefán Kristóf és Barta Zsombor [6. o.] Domján Dóra, Sipőcz György, Braun Ádám, Bakk Olivér és Lukács Laura [7. o.] Blaskó Dániel, Rácz Jennifer és Oláh Tímea [8. o.] és köszönet illeti a szervezőket is!

Lukács Laura

Nyílt hét a nagycsoportban

Csemetekert óvodánk nagycsoportja megnyitotta kapuit az érdeklődő szülők előtt, és egy egész héten át részt vehettünk gyermekünk közösségi életében.

Nagy volt az érdeklődés. Az anyukák, apukák, nagyszülők reggeli után érkeztek. A gyerekek szeretettel, izgalommal telve fogadtak bennünket. Az óvoda mindennapi életébe kapcsolódhattunk be, ezért minden a megszokott módon folyt. A szülők nagy figyelemmel követték végig a napokat, hiszen mindenki kíváncsi volt gyermeke viselkedésére, aktivitására, esetleges szereplésére. Az óvónénik odaadó, lelkes munkájának köszönhetően mindenkit megszólaltató, ötletes foglalkozásokban, dalokban, táncokban gazdag napokat tölthettünk csoportunkban.

A délelőttök igazán változatosak voltak. Gyermekeink nagy lelkesedéssel mondókáztak, számoltak, gyöngyöt fűztek, rajzoltak. Büszkén sorolták szüleik nevét, lakcímét. Farsagra készülvén szülői segítséggel álarcok készültek. Nagy sikere volt a spontán alakult „Ének iskolájának”, ahol fa mikrofonok segítségével minden fiú és lány lelkesen énekelt. Ha aznap nem esett volna a hó, és a szánkók nem sorakoztak volna az óvoda ajtajában talán abba se hagyták volna. Jártunk az ovis tornaszobában és reggeli tornán az iskola tornatermében. Erzsike óvónéni Kati óvónénivel bábjátékot adott elő. A bábokat természetesen előadás után a gyerekek is kipróbálhatták.

Részt vehettünk hittanórán. Gyertyát gyújtva cse-

desen vártuk Erika nénit, aki mosolyogva, gitárral a kezében érkezett. Énekelt, majd egy rövid történetet mesélt a szülői szeretetről, amit aztán a gyerekekkel közösen értelmeztek, színezték, majd egy imával elköszöntünk egymástól. Igazi feltöltődés volt szülőknek, gyerekeknek egyaránt az a fél óra.

A beszédhibás gyerekekkel Edit néni foglalkozik nagy türelemmel, heti egy - két foglalkozással, egyéni szükség szerint. Nagyon fontos, főleg az iskolába készülők, a hangokat még nem megfelelően ejtő gyerekek számára a logopédiai fejlesztés.

Nagyon szépen köszönjük a meghívást Kati óvónéninek, Andi dadus néninknek (aki mindig ott áll, szinte észrevétlenül az óvónénik mögött és mindenben segíti a munkájukat). Öröm volt látni, hogy milyen jól érzik magukat gyermekeink az óvodában. Kedves, jól képzett óvónénik, dadusok foglalkoznak velük, és vigyáznak rájuk. Legjobban azonban Erzsike óvónéninknek szeretnénk megköszönni, hogy egy egymást szerető, összetartó nagycsoportot láthattunk ezen a héten, hiszen ő az, akihez első évben vittük gyermekeinket, és terelgeti őket nagy-nagy szeretettel hamarosan elkövetkező iskolába lépésükig. Azt hiszem minden résztvevő szülő nevében mondhatom, hogy nagyon jól éreztük magunkat, és nagy élmény volt a nyílt hét mindannyiunk számára.

A nagycsoportos szülők nevében Száraz Regina

Népi nap az óvodában

2014. január 30-án nagyon szép délelőtti program volt óvodánkban. A Népfőiskola szervezésében „népi babák kiállítása” nyílt tornatermünkben. Száraz Rozika néni gyönyörű, népviseletbe öltöztetett babáit csodálhattuk meg, melyek az ő keze munkái. A babák különböző életkornak megfelelő, régi ruhákba voltak felöltöztetve, pici baba kortól, egészen asszony korig. A ruhák jellegének és történetének megismerésében és megértésében nagy segítségünkre volt Csákány-né Péli Ica néni, aki szeretettel mesélt nekünk arról, hogyan éltek, mit csináltak régen a gyerekek és felnőttek, valamint, hogy az egyes napokon és ünnepeken milyen viseletet öltöttek magukra. Érdekes történeteket hallottunk, és szép altató éneket és mondókát is tanított nekünk.

Az óvodások közül többen is népviseletbe öltöztek ezen a napon. Összehasonlítottuk öltözetüket, hajviseletüket a babáival. Büszkén mondhatjuk el, hogy kis falunkban még ma is sok családban él a hagyományőrzés, hiszen ünnepeken, szüreti bálunkon,

néptánc találkozókön eredeti népviseletbe népi gyermek játékokat adnak elő gyermekeink is.

Óvodánkban is fontos feladatunk a régi hagyományok ápolása, a népszokások megőrzése. Azért is örülünk ennek a programnak, melyen az óvoda valamennyi gyermeke, sőt néhány szülő, nagyszülő is tiszteletét tette nálunk.

Elhatároztuk és a nyugdíjas nénikkel megbeszéltük, hogy Rozika néni egyedi lyukhímzéses motívumait óvodai köpenyeinken fogjuk őrizni, és emlékét tovább vinni.

Köszönjük a szervezőknek a lehetőséget, és Ica néni a szép és feledhetetlen történeteket!

Külön köszönjük Petrás Anna néprajzkutatónak, aki előtte az óvónéniknek előadást tartott Rozika néni életéről, munkásságáról és az adott kor történetéről. Köszönet Csincsiné Erzsikének, az egyik unokának, aki elhozta nekünk a szép babákat és Nagy Andreának, aki mindezt megszervezte nekünk.

Óváriné Pannuci óvó néni

Februári hírmondó

• SZMK gyűlés keretében az elnök Novodonszkiné Fercsik Margit és Varsányi-Gódor Szabina középsős anyukák elmondtak tisztségükről, élethelyzetük megváltozására hivatkozva. Az egész óvodai közösség nevében még egyszer nagyon szépen köszönjük eddigi munkájukat, melyet nagy lelkesedéssel és önzetlenül, sok eredményt elérve végeztek. **KÖSZÖNET ÉRTE!**

A tagok egyöntetűen megszavazták az új elnököt, Nánai Évát, akit szeretettel köszöntünk, munkájához pedig sok erőt, kitartást és nagy lelkesedést kívánunk!

• Hókáné Marika néni szebbnél szebb szövegetek ajánlott fel az óvodának, amivel segített kreatív tevékenységeink színesebbé tételében. Nagyon szépen köszönjük!

• Elkészült weboldalunk ovoda.galgaheviz.hu, mely folyamatosan bővül, kérjük az érdeklődőket, regisztrálnak a képek megnézése érdekében.

• Február 9-én (vasárnap) az óvoda kollektívája szerepel a Falufarsangon, Jelenetek egy óvoda életéből vidám műsorral

• Heti egy alkalommal óvónői megbeszélés, havi egy

alkalommal a technikai dolgozókkal beszéljük meg az aktuális teendőket

• Baba-Mama Klub kéthetente szerdán 16 órától, 18 óráig. November óta sajnos nem igazán volt sok érdeklődő, kérjük, jöjjenek a kisbabák és kismamák, szívesen látjuk őket óvodánkban!

• Február 19 -20 án (szerda – csütörtök) nyílt-napok lesznek a maci (középső) csoportban. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

• Február utolsó hetében óvónői bábelőadás „A nyulacska kunyhója” című mesét adják elő az óvó néni óvodásainknak.

• Farsangi előkészületek, dekorációk, jelmez készítés folyamatosan

• Madáretető készítése, a madarak gondozása, megfigyelése csoportonként folyamatosan

• Születésnapok megünneplése, ajándékok készítése csoportonként folyamatosan

• Szeretnénk köszönetünket kifejezni Gregus Ildikónak az óvoda számára felajánlott szeletelőgéppel.

Szeretettel várunk minden kedves családot, barátot, ismerőst és rokont
2014. március 1-jei **farsangbúcsúztató, tavaszváró Jelmezbálunkra** 16 órára
a művelődési házba!

A jelmezes bemutatkozás után lesz zsákbamacska, büfé, zene, tánc.
A bevételt és a külön felajánlott adományokat az óvoda fejlesztésére fordítjuk!

Egy népművészeti hagyaték pedagógiai értékei

2014 január 20.

24 fő, óvodapedagógus és tanító, tanár, népfőiskolai érdeklődő jelenlétében zajlott le a két órás előadás az általános iskolában. A félévzáró értekezlet szakmai előadásaként Petrás Anna néprajzoktató és -kutató volt vendégünk.

A modern korban olyan változások történtek a társadalom szerkezetében és életmódjában, hogy már egyáltalán nincs mód hagyományaink személyes átadására.

A rádió, televízió és az internetezés világában az emberek elszigetelődése romboló hatással volt a közösségi életre. Az új divatok, szórakozások, időtöltések teljesen kiszorították a hagyományosakat. Pótolhatatlan értékeink végleges elvesztésének veszélye áll fenn.

A népművészeti tárgyak és a népi díszítőművészet (lakástextíliák, kerámiák, dísz tárgyak) iránti igény azonban felébredt az emberekben, és ez teret nyitott kontár, amatőr kezdeményezéseknek. Bármilyen jó szándék áll mögötte, óhatatlanul káoszt teremtett a hagyományok újjáélesztésében a szakértelem hiánya. Ezért vált szükségessé néprajzi és hiteles népművészeti ismeretek tanítása és a tanításukra képesített oktatók képzése.

A modern technika gépített világában egyre inkább felébredt az igény a természetes alapanyagú népművészeti tárgyak, valamint az ilyenek előállításá-

ra képzett kézműves foglalkozások iránt.

Érdekes visszatekintést hallottunk történelmi vonatkozásban arról, hogy a hosszú évszázados hagyományokat felváltani akaró kulturális változások milyen kemény ellenállásba ütköztek és hogyan keveredett a régi kultúra az újjal. A Kárpát-medence régi és új lakói, valamint az időnként betelepítettek és a régi lakosság népművészete kölcsönösen is hatott egymásra. Mindezek ismerete feltétlenül szükséges ahhoz, hogy megértsük, megkülönböztessük és értékelni tudjuk kulturális örökségünket.

Ebben a munkában nagy feladat hárul a pedagógusokra. Nem csak a gyökereink iránti tisztelet ébrentartása érdekében, hanem a természetes anyagoktól és a kétékezi, alkotó munkától elidegenedett társadalmunk gyógyítása céljából.

Részletesen kitért a beszélgetés aktualitására okot adó helyi értékek megmentésére irányuló pályázat kapcsán Száraz Rozi néni hagyatékának feldolgozására. Nagy szeretettel és elismeréssel nyilatkozott személyéről.

Mondanivalóját számos személyes élmény, és az életből vett konkrét példa színesítette, amelyet rendkívüli előadói képessége és személyiségének ellenállhatatlan varázsa tett olyan élvezetessé, hogy a hallgatóság számára az idő múlását is feledtetni tudta.

P.S.

Népi nap az iskolában

2014. január 24.

Négy felsős osztályból érkeztek a résztvevők. 5. osztályosok: Hagyományörzők csapata (5 fő), 6. osztályosok: Hatosfogat csapata (5 fő), 7. osztályosok (5 fő), 8. osztályosok: Turbo csapata (4 fő). A forgatókönyv szerint kiosztottuk a csapatoknak Rozika néni életrajzi adataival a szórólapokat. A zsűritagok: Balla Tímea, Csincsi Károlyné, Sándor Attila, Nagy Andrea.

Rozika néni népművészeti hagyatékának fotóiból, kézírásos füzetéből vett részletekkel, diavetítés alapján haladt a játékvezető Timi néni a program során. Miközben mesélt, sokat kérdezett, a gyerekek egy jó óra múlva már kilenc feladaton voltak túl. Szóba került a földrajzi elhelyezkedésünk, a régi korok 6 elemi iskolájának farsangja (citera), de az egymást szerető fiatalok titokzatos ajándékai is. Beszéltek a gyerekek

Rozika néni családjáról, életéről, Timi néni beszélt a kézimunkázás menetéről, a nyomódúcok szerepéről. A gyerekek leírták, amit a tisztaszobáról tudtak, majd a népviselet került előtérbe. Keresgéltek a galgahévízi viseletek közt elbújtatott kakukktojás viseleteket, fel kellett ismerniük ruhadarabokat, s azok használatáról írni, végül a népviseletben levő babák öltözködését mutatták be a leltári lapok alapján a gyerekek.

Igazán nagy figyelemmel és érdeklődéssel fordultak a gyerekek a téma felé, s láthatóan élvezték a feladatokat. A hangulatot egy kis tea, pogácsa, sütemény tette oldottabbá. Az eredményhirdetésekor Timi néni hangsúlyozta, milyen kiegyenlített volt a küzdelem! Minden résztvevő füzetet, ceruzát kapott ajándékba.

Köszönjük az iskola pedagógusainak aktív segítségét,

a Lakitelek Népfőiskola támogatását, a helyi népfőiskola önkénteseinek katalogizáló munkáját, a hagyatékok tulajdonosainak felajánlását, hogy a népviseleti babákat a gyerekek kézközelben tanulmányozhassák.

Így beléphetett a múzeum az iskolába, a helyi értékek pedig felszínre kerülhettek, s tovább élhetnek a fiatal nemzedékben.

N.A.

Házi gyógymódok a betegségek gyógyítására

Az „Egészséges Konyha” sorozatunk, amely immár három éve zajlik a Népfőiskolán a Nyugdíjas Egyesület szervezésében, a tegnapi napon kissé megváltozott és az otthon is alkalmazható házi gyógymódokkal kezdtünk foglalkozni.

21 fős részvétellel és új előadókkal, Balasi Józseffel folytatjuk ezt az egészségnevelő munkát.

Józsi és felesége részt vettek Eleken egy 5 hónapos tanfolyamon, ahol egészségügyi misszionárius képzést kaptak. Elek számomra is egy olyan csodálatos hely, ahol férjemet megszabadították az inzulin függőségtől és elindították egy életmódváltás felé, melynek eredményeképpen harminc kilótól sikerült megszabadulnia. (erről a témáról már nagyon sok emberrel sikerült beszélgetnünk, de akit érdekel, szívesen állunk rendelkezésre.)

Az Eleki Életmód- és Egészségközpont három éve kezdte meg működését Dr. Wynn Horslay, az Amerikai Egyesült Államokban működő Yuchi Pines Intézet vezető főorvosa, itthoni magyar orvosok és egészségügyi dolgozók részvételével. Gyógyító munkát végeznek főként a cukorbeteg, szív- és érrendszeri betegek, mozgásszervi betegek, depresszióval és rákbetegséggel küzdők körében.

Folyamatos turnusokban 8-10 beteggel foglalkoznak és jellemzően „egész embert” gyógyítanak sok időráfordítással és sok együtt érző szeretettel.

Azt tanítják a betegeknek, hogy azok az igazi gyógy-

módok, amelyek különböző fizikai és lelki terápiákat alkalmazva a gyógyszeres mellékhatásokat elkerülve támogatnak, serkentenek, megszüntetik a zavarokat, a szervezetet saját erőforrásainak aktivizálására kész-

tesztik, megszabadítanak a támadó ágensektől és hasznosítják a szervezet védekező mechanizmusát.

Az előadónk beszélt az ott megtanult és házilag, laikusok számára is használható gyógymódokról, mint a hidrotérápia, masszázs, faszén (amely külsőleg és belsőleg is használható).

Ezeknek a gyógymódoknak a legfőbb ellensége az emberi türelmetlenség, mert a szervezetünk által aktivált gyógyító folyamat később jelentkezik, mert korlátozzák ezt olyan gátló hatások, mint az egészségtelen táplálkozás, a mozgásszegény életmód, a különféle gyógyszerek, stb.

Az első ilyen jellegű foglalkozás a figyelem felkeltését szolgálta,

valamint a javasolt témákból választottunk. Így: februárban a hidrotérápia, márciusban a faszén és egyéb gyógypakolások, áprilisban a közösség kérésére a tejtermékek kerülnek napirendre.

Remélem, hogy az a sorozat is olyan sikeres lesz, mint az „Egészséges Konyha” volt, és minél több új résztvevővel is fogunk találkozni!

Mindenkinek kívánok szeretetet, békességet, egészséget!

Botos Alajosné Anikó

Megegyem – ne egyem?

Korunk egyik fő problémájával szeretnék foglalkozni egy kicsit, a gyermekek táplálkozási szokásaival. Jó magam is érintett vagyok benne, anyaként, és szakácsként egyaránt. Különös gonddal próbáljuk összeállítani a menüt hétről- hétre, betartva a rengeteg szabályt, és kötelezettséget. Néha nem mindig sikerül remekbe szabottra, hiányzik az öreg a háztól, de hát szokták volt mondani, a hibáiból tanul az ember. Hát mi is így vagyunk ezzel.

Különösen nehéz a mai kor gyermeki ízlésének megfelelni, hiszen pont a jó sós, jó édes, sok hús, kevés főzelék, semmi leves életformát vették fel, ám ez bizony szöges ellentéte a követelményeknek. A teljesség igénye nélkül szeretnék kiemelni párat a szabályok közül, hisz a hétköznapi olvasó nem lát bele, hacsak külön rá nem keres. Újdonságként bevezették a teljes kiőrlésű péksüteményeket, az alacsony zsírtartalmú tejtermékeket, a rendszeres gyümölcs és zöldségfogyasztást nyers, nem feldolgozott állapotban. A napi fél liter tejet is szorgalmazzák. Az eddig bevált ételeket igyekeznek átreformálni, egészségesebbé tenni, előfordulásukat csökkenteni az egészséges táplálkozás tükrében. Drasztikusan csökken a só felhasználhatósága, sótartalmú ételízesítők teljes betiltása történt. Kéthetente egyszer adható tejszínnel készült étel, illetve bő zsírban sült pl: rántott hús, párizsi szelet stb... Kerülni kell a sertés és egyéb állati eredetű zsiradékok felhasználását. Szintén új, hogy pl: mákos tészta, túrós tészta, vagy akár a lekváros bukta, fő étkezésként nem adható.

Nos, ez a szabályok egy kis szeletkéje, lenne még mit felsorolni, de cikkem nem erről szól. Sajnos a mai kor gyermekei sok mindent kizártak a listájukról, ami főtt ételként a tányérjukba kerülhetne. Sok felnőtt sem szereti, nekünk mégis főznünk kell a tököt, a sárgaborsót, a zöldbabot, a kelkáposztát, lencsét. Igen, most mondhatja Ön kedves olvasó, hogy ezek olyan finomak. Azok, csak sajnos roppant népszerűtlenek, leginkább a „fűj” listán szerepelnek. Egy heti menübe kétszer kell főzeléket adni, s ha a fentieket kizárom, bizony nem sok alternatíva marad. A levesek tárháza nem oly sokszínű, mint a második fogás szereplői, hamarabb visszaköszönnek az étlapon egyes elemek, ám jellemzően kevés levest fogyasztanak a gyerekek. A saját gyerekeim is megkérdezik mindig, levest kell enni? S ha nem vagyok elég kitartó, vagy meguntam az örökös hegyi beszédet, szomorú de jó magam is elengedem nekik a levesfogyasztást. Én sem vagyok kivétel, talán vagyunk így ezzel páran. Az élelmiszeripar ontja felénk a pillanatok alatt elkészíthető, túlfűsze-

rezett, konyhakész élelmiszereket. Ezernyi por, granulátum, sütőzacskó, kész konzerv, gyorsfagyasztott csodák várják az anyukákat a szupermarketek polcain, kecsegtetve őket azzal a reménnyel, hogy húsz perc alatt finom vacsorát dobhatnak az asztalra. Az idő kevés, a család éhes, válogat, de a lehetőség megvan, hogy kedvencük kerülhessen az asztalra, még egy fárasztó nap után is. Mi magunk is ezeket fogyasztjuk, mert másra nincs időnk, ki a fene akar este pepecselni egy borsólevessel, vagy rakott krumplival. Arról nem is beszélve, hogy közös étkezésre manapság már csak hétvégén nyílik mód, hét közben a család szinte csak az esti fürdésnél találkozik.

A gyermekkori minta határozza meg táplálkozási szokásainkat, ezért a helyes táplálkozás alapjait minél korábbi életkorban el kell kezdeni kialakítani. A táplálkozásnak bizonyítottan hatása van a tanulási képességekre (fizikai fejlődés, koncentráció képesség, magatartás, beilleszkedés) A táplálkozási kockázati tényezők már gyermekkorban is kimutathatóak, tele van velük a média. Mozgásszegény, stresszes életet élnek a gyerekek, ami igen jellemző, hisz ma már online barátkoznak, iskolai, családi, megélhetési problémák nyomasztják őket. A gyermekek - ahogy a felnőttek is - hatással vannak egymásra, előfordul, hogy csak azért fogyasztanak el bizonyos ételt, mert a barátjuk jóízűen falatozik belőle. Sokszor „szeszélyesek” - egyik nap szeretik ugyanazt az ételt, a másik nap nem hajlandók megenni, néha nincs kedvük inni, gyümölcsöt enni. A gyermek számára a szülő a minta, s a megszokott otthoni ízek egy életre rögzülnek. Szülőként sokat tehetünk azért, hogy a gyermek kialakuló egészségtudata a saját egészségét szolgálja. A táplálkozási szokások már gyermekkorban kialakulnak, hiszen a kicsik ilyenkor tanulják meg a helyes ételválasztást, az étkezési ritmust, ebben a korban formálódik az ízlés, és rögzülnek a táplálkozási minták, valamint a táplálkozási magatartás is. Jó magam is küzdök ezzel, s csak remélhetem, hogy jó úton haladok. Ha belegondolok, hogy nagyszüleink miféle ételeken nőttek fel, a mi élelmiszereinkhez képest, hát van különbség! Én még csak hallomásból ismerem, de a mai gyerekek még hírből sem hallották a laska, málé, puliszka, gölődin szavakat. Ha ilyesmi szerepel az olvasókönyvükben, csillag jelöli, hogy megtudják mit jelent. Az egészség fontos minden ember számára, gyermekeink egészsége pedig a sajátunknál is fontosabb. Tegyük együtt ennek megőrzése érdekében.

Szélné Zsuzsi

www.zsuzskaoldala.hu

Szent Balázs

Vincéhez, a vértanú diakonushoz hasonlóan Balázs is a korai kereszténység azon szentjei közé tartozik, akiknek emlékezete a kultuszban, a névadásban és a népszokásokban figyelemreméltó elevenséggel maradt meg, életükre vonatkozóan azonban alig rendelkezünk olyan adatokkal, amelyek történetinek tekinthetők.

Többféle változatban tudósít a legendás Szent Balázs szenvedéstörténete arról, hogy szentünk örmény születésű volt, és olyan példamutató keresztény életet élt, hogy Szebaszte hívő népe püspökké választotta. Balázs erre a Szentlélek indítását követve visszavonult egy magányos hegyi barlangba, jóllehet tette nem éppen egyezett a kor püspök-eszményével. Innen vezette imádkozva, tanácsokat osztva és gyógyítva a rábízott közösséget. Vadállatok őrizték, háziállatok módjára engedelmeskedve neki.

Sajnos azonban nemcsak a keresztények ismerték a barlanghoz vezető utat, hanem Agricola helytartó poroszloí is, aki 316 táján még folytatta Szebasztéban azt a keresztényüldözést, amelyet korábban még Licinius császár rendelt el. Mivel Balázst nem bírták hittagadásra kényszeríteni, a szokásos megkorbácsolás után

síralomházba került. Mint előbb barlangjában, a börtönben is sok segítséget kérő ember kereste föl. Rablásában sok-sok csodát tett, amelyekről a legendája beszél. Vízbefojtás általi halálra ítélték, de végül is lefejezték.

Hogy a történelmi tények talaján maradjunk, a szentnek széles körben elterjedt kultuszából kell kiindulnunk. Kezdetben hallgatnak róla az egyébként annyira beszédes görög atyák. Eszerint a Balázs-tisztelet nyilvánvalóan nem közvetlenül a halála után kezdődött. Keleten azonban legkésőbb a 6. századtól, nyugaton a 9. századtól már mint a torokbajok ellen védő szentet tisztelték.

Annak alapján, hogy egy kínzó torokfájás esetén segített, a késő középkorban a tizennégy segítőszent közé sorolták. Ezek ismeretében meglepő, hogy a Balázs-áldás mindmáig élő liturgikus szokása csak a 16. században keletkezett és a 17. században nyomtatták ki a *Rituale Romanum* (Római Szertartáskönyv) függelékében.

A hívő nép még ma is szívesen fogadja a szent áldását a Gyertyaszentelő gyertyáinak szelíd fényében. Ünnepe Rómában a 12. század óta ülik február 3-án.

Miklusiak Kristóf SDS, plébános

A hála

A hála gondolatokban, szavakban, érzelmekben, cselekedetekben tör utat az emberben.

Válaszadás a másik ember segítségére, kedvességére, szeretetére. Hálásak vagyunk a Teremtőnek a teremtésért, a fenntartásért, a bocsánatért, a végtelen szeretetért. De ebben a megüresedett világban találkozzunk még emberi együttérzéssel, szeretettel is.

Egy ilyen történésről szeretnék beszámolni.

Betegségem kapcsán felírtak nekem egy olyan gyógyszert, amelyben olyan hatóanyag van, ami egyrészt gyógyít, másrészt mellékhatásként egy igen magas pulzusszámot és vérnyomás emelkedést okozott.

Bár régebben már volt ilyen tapasztalatom, sajnos elfelejtettem. Így aztán kétszeri bevétel után már jelentkeztek is a fenti tünetek, velük együtt persze az ijedtség is, hogy most mit csináljunk. Szerencsére

szerdán délután volt ez és ilyenkor rendel a mi kis drága doktornőnk. Férjem gyorsan kivitt a rendelésre és Gizikének beszólva, hogy rosszul vagyok, már be is hívott, vérnyomást mért és a doktornő is ugyanezt tette. Lepihentem és megkaptam a szükséges gyógyszert, ami fél órán belül csillapította a rosszuléteimet.

Nagyon hálás voltam, de ők azt mondták, hogy ez a természetes. Én mégis köszönöm a gyógyszereken kívül a figyelmet, a kedvességet, a megnyugtató szavakat, amelyeknek gyógyító hatása van.

Szerencsések vagyunk, hogy az általam nagyon szeretett elődeink után ilyen gyógyítókat kaptunk! Áldja meg őket az Isten ezért az odaszentelt munkájukért! **KÖSZÖNÖM!**

Szeretettel és hálával:

Botosné Anikó

Kire ütött ez a gyerek?

Az, hogy a gyermeknél öröklött vagy tanult az a készség, képesség vagy tulajdonság, amelyben viselkedünk a magunk, vagy szülőtársunk személyisége, mindig nagyon izgalmas téma számomra. Csak remélni tudom, hogy az Olvasó számára is, mivel ebben az írásban ezt a területet fejtegetem.

Vegyük például: az énekhangot. Öröklött készség – tiszta sor. Nálunk, úgy tűnik ezt a készséget az édesapjuktól örökölték a gyerekek. A Péli zenekar (nem azonos a korábban említett „együtt esünk”-kel természetesen!) 5 tagból áll, ebből 2 személynek van viszonylag stabil státusza: Úgy mint: Édesapa – első tenor, Édesanya – művészeti vezető, aki igyekszik minél többször megteremteni az alkalmat egy-egy közös éneklésre, olykor karmester, vagy elbizakodott percekben lelkes vokalista. A zenekar többi része 1 szoprán és 2 tenor, de ha az alkalom úgy kívánja 1 alt és 2 basszus... vagy ezek tetszőleges variációi. Egy-egy mű előadása a korai, kiforratlan szakaszaiban gyakran tűnhet a kívülálló fülek számára ormóttan hangoskodásnak, esetleg hangos csetepaténak, ezért a szomszédjainktól és az ablakunk alatt sétáló gyanútlan járókelőktől ezúton is elnézést kérünk.

De van olyan eset is, mikor magunk sem tudjuk jól megítélni, melyik szülői részről származtatható egy-egy genetikai áldás. Amint az velünk is megesett: Olykor kimondva, olykor kimondatlanul, de mindannyian úgy gondoltuk, hogy Grétike állandó nyerni akarását, Dominó világmeghódítási terveit és Nándika egészséges vadócságát apukájuknak köszönhetjük. Mígnem együtt ebédeltünk régnemlátott nagynéném-mel, aki felvilágosított, idézem: „Pontosan ugyanilyen voltál!” Miután szerencsésen elkerültem a krémleves által

okozott fulladásos halál állapotát, meghallgattunk (igen, Apa is jelen volt, tehát nem is volt mit szépíteni a dolgon) a történeteket többek között arról, hogy hogyan másztam fel pelenkában (ebből azért feltételezhető, hogy a két éves életkort nem nagyon haladtam meg akkor) egy háztetőre (!) egy ottfeljtett létrának köszönhetően, továbbá arról, hogy minden olyan társasjáték, amelyben nem arattam fölényes győzelmet, csendes duzzogás vagy rosszabb esetben hangos hisztéria keretein belül ért véget a család számára. Ja, és egyet arról is, hogy hogyan ástam ki magam 4 évesen az óvoda kerítése alatt, mindössze a magam és a társaim szórakoztatására. Na, ennyit arról a képről, akit magamban őriztettem, egy halkszavú, karitatív alapon barátkozó, mármár visszahúzódó, mindigszófogadó kisgyerekről. Hát, úgy tűnik az nem én voltam.

De itt van például: a kitartás. Csak összehasonlításképpen: egy szép őszi napon Apa kitalálta, hogy elkezd futni. Eltelt 3 (!) hónap és lefutotta a Marathont. Nem a félmarathont, nem a gyalogoljunk szentcélért extrémcuccban-t, és nem is a kocogjunk-a-szmogbanmert-az-trendi-t, hanem a valóságos 42egészvalahány km-est. Ehhez képest én egy szép tavaszi napon elhatároztam, hogy elkezek futni. Aznap esett. Azóta sem voltam.

Hát, így egészítjük ki egymást, így vagyunk mi kerek, egész család, és csak bízni tudok abban, hogy minden porontyunk csakis a legjobb tulajdonságainkat öröklő, a legjobb variációban... vagy, ha nem legalább kap elegendő készséget arra, hogy elsajátítsa a legszükségesebb képességeket!

Galgahévíz, 2014. január 31.

Péli Évi

HELYREIGAZÍTÁS

A januári számban megjelent alábbi írás egy nyomdahiba folytán nem volt olvasható, ezért ezúton is elnézést kérünk. A szöveget teljes terjedelmében újra leközzöljük.

In Memoriam Benkő Ákos!

Nagy szomorúsággal és fájó szívvel értesültem halálodról, pillanatok alatt több irányból is.

- Hihetetlen, hogy meghaltál, itthagytál bennünket.
- De nem haltál meg, mert akit szerettek – szerettünk, az nem hal meg.
- Ismeretségünk, barátságunk 1954-től kezdődött, mint aszódi diákok – tartott egész napjainkig. Tudtunk egymás örömről, bánatáról. Sportsikereidről – tanítványaid eredményeiről.

Engedd meg kedves évfolyamtársam az utolsó látogatásomat a kórházban megosszam az újság olvasóival. Mert üzentél: Minden galgahévízi jóbarátodat üdvözölted. Annak örülök Andor, hogy ifjúsági versenyzőink az országos csapatbajnokságon harmadikok lettek. Barátaim, sporttársaim otthon látogassanak meg. Látom, hogy már bottal közlekedsz. Nekem is van „trabant” is, bot is, várom már, hogy tudjak velük közlekedni. Búcsúzásul jó egészséget kívántunk egymásnak. Imádkozunk egymásért, gyógyulásunkért. Igen: mostmár Te imádkozol értünk. Vársz bennünket az égi célba, hogy újra találkozzunk.

Nyugodj békében!

Barátod: Mészáros Andor
R.I.P.

A török uralom alatt

Az Ákos-nemzetség több évszázados birtoklása a Galga mentén a XV. században szűnt meg. Ekkor iktatta be Zsigmond király az egykori Ákos-javakba a Rozgonyiakat, akik a XVI. századig őrizték birtokaikat a Galga mentén. 1523-ban a Rozgonyi birtokokba beiktatták a Báthoryakat, így ekkortól Hévíz település is a Báthoryak uralma alatt állt.

Egészen a török megszállás kezdetéig, ekkortól ugyanis Hévíz is a török uralom alá került, de továbbra is Báthory birtok maradt.

A parasztság terhei nagyok voltak. Az évi termés 10%-a a földesúrt, a másik 10 % az egyházat, további 15 % az államot illette. Ehhez járultak a törökök által kivetett adók.

A török adózás alapja az összeírás volt. Az első ilyen összeírás 1546-ban készült. Az összeírás adatai alapján arra következtethetünk, hogy a községben rendkívül rossz megélhetési viszonyok, kedvezőtlen gazdasági körülmények voltak.

A XVII. században már az Esterházy család birtoka a község.

A XVII. század második felében a már szinte megszokott és alkalmasint visszatérő török rablások ellenére is megmaradtak a Galga alsó folyásának községei.

Bár a legtöbb települést megviselte a másfél évszázados török uralom, Galgahévíz esetében más történt.

„A török világ alól lakottan került ki és pedig oly népességgel, hogy a járásban Vác után Zsámbokkal együtt ennek adatott a legtöbb porta...” - írta Galgóczy.

Hévíz falu, pesti náhijéhez tartozik

Népességi adatok

	Családfők száma	Nőtlen fiak száma	Családfők nőtlen testvérei száma	Egyéb nőtlenek száma	összeírtak száma	Dzsizje-fizetők száma
1546-ban	24	5	–	4	33	8
1559-ben	20	3	–	–	23	9
1562-ben	21	6	–	–	27	21
1580-ban	20	2	–	–	22	20
1590-ben	20	2	3	–	24	20

(Galgahévíz - Fejezetek egy galgamenti falu történetéből 39-51.p.)

Változások a turai regionális hulladékhasznosító és ártalmatlanító telepen elhelyezendő hulladékok beszállításával kapcsolatosan

Hírlevelünk útján a múlt évben jeleztük, hogy 2013. január 1-től hatályba lépett a 2012. évi CLXXXV. törvény A hulladékról. Új szemlélet látott napvilágot, amely a hulladékgazdálkodást új, innovatív és perspektivikus pályára kívánja állítani. Az új koncepció gyökeresen szakít a mostani szemlélettel, mely a hulladékot valamiféle eltüntetni való rossznak tekinti, ezzel szemben a hulladékban lappangó kiaknázatlan értékekre épít. Ellentétben az ügyfelek által kiszállított nem hasznosítható hulladékok, melyek jelenleg a „nem akarom különgyűjteni, szétválogatni, nem érdekel” gondolkodás miatt mégis csak eltüntetésre kerülnek a hulladéklerakó terében. „Mindenkinek át kell térni a gondolkodásnak arra a szintjére, amikor a hulladékban rejlő érték – anyag, energia – kiaknázását tekinti feladatnak, eredménnyel kecsegtető lehetőségek, nem pedig a közreműködést a hulladékok jól-rosszul történő eltüntetésében, megsemmisítésében. A fejlett országokban már nem „hulladékgazdálkodás”-ról beszélnek a szakemberek, hanem „fenntartható anyaggazdálkodás”-ról.

Számos előírás, kötelezettség jelent meg mely a hulladéktermelőre és a közszolgáltatóra is kötelezően vonatkozik. Bevezetésre került a hulladéklerakási járulék, ami azt jelenti, hogy minden olyan hulladék után, amely nem kerül hasznosításra, és a hulladéklerakó térbe kerül ártalmatlanításra 2014-től 6 Ft/kg díjat kell a hulladéklerakó üzemeltetőjének - jelen esetben a Szelektív Nonprofit Kft.-nek - befizetnie az Országos Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség számlájára. A hulladéklerakási járulék megváltoztatta a korábban kedvező díjszabást is. A lakosság által kiszállított kommunális hulladék, lerakó térben történő elhelyezéséért a korábban fizetendő bruttó 4 Ft/kg helyett 2014. január 1-jétől

bruttó 7 Ft/kg-ot kell fizetni, vállalkozásoknál mind ez 9 Ft/kg-ért történik. Csökkenthető a fizetendő díj, ha a hulladékszállító a szállító járművön elkülönítve, szállítja a hulladékot, és helyezi el a lerakón. A száraz és komposztálható hulladékok elhelyezése továbbra is díjmentes. Szintén megváltozott a konténerigénylés díja, mely a korábbi évhez képest szinte duplájára emelkedett. A konténerárról érdeklődjének elérhetőségeinken. Hírekről, információkról, az alkalmazott

díjakról tájékozódhat az alábbi honlapon: www.szelektivkft.hu. Telefonos elérhetőség: 06/30 222-6305. A hulladéktörvény előírja, hogy csak olyan közszolgáltató láthatja el a hulladék közszolgáltatási feladatokat 2014-től, melynek gazdálkodási formája Nonprofit. A Szelektív Kft. tulajdonos önkormányzatai úgy döntöttek a törvényi kötelezettségnek eleget téve, hogy a gazdasági formát átalakulással megváltoztatják. Így Szelektív Hulladékhasznosító és Környezetvédelmi Non-

profit Korlátolt Felelősségű Társaságként folytatja tovább tevékenységét a Szelektív Kft. A 2014-es évre kiadott naptáron nem tévedésként került feltüntetésre a névváltozás.

Kérjük Ügyfeinket, hogy a hulladék hulladéklerakó telepen történő elhelyezéséhez szükséges dokumentumokat vigyék magukkal. Ezek a dokumentumok: lakcímkártya és a legutóbbi hulladékszállítási és ártalmatlanítási számla kifizetett példánya. A dokumentumok hiánya a hulladék átvételének megtagadását okozhatja.

Nagyon lényeges, hogy Ügyfeink a korábbiaknál is nagyobb figyelmet fordítsanak a hulladékok külön gyűjtésére, ami még mindig országosan is egyedülálló. „Gyűjtsünk szelektíven, mert megéri!”

Benke Sándor ügyvezető

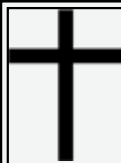

Kedves Galgahévíziek!

2014. július 11-13-a között rendezzük meg a XXVI. Faluünnepünket,
amelyen a falu fennállásának 800 éves évfordulóját ünnepeljük.
Ez alkalomból szeretettel várjuk mindazokat, akik kötődtek Galgahévízhez
(itt születtek, itt éltek), de már nem élnek itt.
Kérjük, ha ismernek elszármazottakat, legyenek szívesek tolmácsolni felőlük
az Önkormányzat meghívását Faluünnepünkre.
Szeretnénk, ha e különleges évfordulón minél több galgahévízi
vagy egykori galgahévízi venne részt.
Együttműködésüket megköszönve:

Galgahévíz Önkormányzata

Galgahévízen
a Vörösmarty utcában
bekerített telek,
fűrott kúttal eladó.
Tel.: 06/20 469-5822

Hálás szívvel mondunk köszönetet
mindenkinek, aki Édesanyánk,
Nagy Károlyné temetésén részt vett vagy
virággal búcsúzott tőle.

Gyermekei

Elköszönés Mészáros Istvántól!

Szomorú szívvel osztozunk a család gyászában. A galgahévízi kézilabdások és sportolók nagy családja is búcsúzik a földi élet sportvezetőjétől.

Mészáros Pista bácsi ugyanis a szűk családján kívül nagyon sok falubélinek volt jószágos gyámolítója a kézilabdán keresztül.

Egy igazi csapatjátékos volt, aki a sport és az emberek iránti tiszteletével és szeretetével írta be nevét, nagy betűkkel Galgahévíz történelemkönyvébe.

Mert az nem lehet senki számára kérdés, hogy Mészáros István a faluközösség kiemelkedő alakjaként szolgálta a szülőfalunkat.

Bátran kijelenthetjük mindig az igaz ÉRTÉKEK mentén cselekedett.

Nem csak a sport elkötelezett híve volt. Hosszú éveken át szorgos tagja volt az egyháztanácsnak. Emlékszem milyen lelkesedéssel beszélt Nagy Árpád prépost úrral való együttműködéséről. Rendszeres látogatója volt a helytörténeti klubnak, sőt gyakran utazott fel Budapestre a Tolcsvay klub történelmi előadásaira is.

Szeretete és munkássága a család után a kézilabdacsapatok iránt mutatkozott meg igazán, de sokszor szállította a focicsapat játékosait is.

Még az elmúlt nyáron micsoda szenvedéllyel beszélt a kézilabdáról, Benkő Ákos tanár úrról, a női csapat közelgő negyvenedik évfordulójáról. Mérhetetlen szomorúság fogta el, amikor a kézilabda csapatok megszűnése, s ezek okai kerültek szóba...?!

Történeteiben, mindig ott volt a sport, az emberek iránti alázatosság és szeretet...

Hogy mit jelent a SZERETET jelen esetben, egy rövid történettel szeretném érzékeltetni:

„Egy katona így szólt feletteséhez: - A barátom nem jött vissza a rohamból, uram! Kérek engedélyt kimeni, és megkeresni őt.

- Nem engedélyezem - mondta a tiszt. - Nem akarom, hogy kockáztasd az életedet egy olyan emberért, aki valószínűleg halott.

A katona ennek ellenére kiment, és egy óra múlva maga is halálosan megsebesülve, halott barátjának a tetemét cipelve tért vissza. A tiszt dühöngött:

- Mondd, volt annak értelme, hogy kimenj, és becipelj egy holttestet?

- Ó, persze, hogy volt uram! - válaszolta a haldokló. - Amikor megtaláltam, még élt. És ezt mondta nekem: „Barátom, biztos voltam benne, hogy értem jössz.”

Pista bácsi is ugyanilyen szeretettel és önfeláldozással dolgozott, értünk játékosokért, a kézilabdázásért. Amennyiben kellett, szembe szállt a bírókkal, a szövetségi ellenőrökkel vagy akár a fegyelmi bizottság tagjaival is!

Az ő életére is jellemzők Szent Pál búcsúzó szavai:

„Ama nemes harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitemet, meggyőződésemet megtartottam.”

Szomorú szívvel búcsúzunk Mészáros Istvántól, a lokálpatriótától, a Galgahévízi Kézilabdások Díszpolgárától!

Nyugodjék békében!

A sportbarátok nevében:
Bankó László

„A számomra oly nagyon kedves helyre, Galgahévízre indulunk.” Jancsó Miklós 1921-2014

A napokban elhunyt neves rendező pályája kezdetén rövidfilmeket készített, az 50-es években dolgozott a Magyar Filmhíradónak is. Három alkalommal forgatott Galgahévízen.

- **1953. Lakodalom Galgahévízen, Magyar Filmhíradó 1953/48. - 1953. november (2:45)**

Bolbás Mihály és Farkas Erzsébet esküvőjét, lakodalmát örökítette meg, az élő hagyomány hamisítatlan, tömör megjelenítésével.

- **1954. Galgamentén kép: Török Vidor, Vancsa Lajos (17:06)**

Az 1954 júniusában készült Galgamentén című kisfilmben már az indítás is arról tanúskodik, hogy a rendező szabadulni próbál a „megrendezett dokumentum”-jelleg elmentmondásától. Mivel a filmkészítés technikája

közben nem változott meg, Jancsó megkísérli átugrani saját árnyékát: filmje során állandóan hangsúlyozza, hogy nem véletlenül ellesett életdarabkákat látunk, hanem filmfelvétel történt.

A gyár kapuján megrakott autó gördül ki: „Filmfelvételre indulunk... rendező, operatőrök, műszakiak és rengeteg felszerelés... A számomra oly nagyon kedves helyre, Galgahévízre indulunk.” A kísérszöveg most is szinte végigkíséri a film játékidejét. Legtöbbször azonban a közvetlenség légkörét igyekszik megteremteni, éspedig a filmkészítés szituációjának többé-kevésbé következetes hangoztatásával: „.....Ismerkedjünk meg ezzel a fiatalemberrel...” „Ijedten szalad a felvevőgép előtt a mama szoknyája mögé a kis Ilonka, a nagypapa és az egész család kedvence”, „A gazda, íme, ott eke-kapál a föld végében. Menjünk közelebb hozzá és üdvözljük! Jó reggelt, Péter bátyám”, „Ha értenek hozzá, láthatják, hogy már június közepén milyen szép a répa” – és így tovább.

Az egyes ember felfedezésének örömét érezzük. Ennek a megismerésnek a pátozát közvetíti a kísérszöveg, mely ma már érzélgősnek hat, de ha összehasonlítjuk más akkori kísérszövegekkel ..., feltűnik a frázisoktól való tartózkodás. Még amikor Petőfit idézi, hogy megpendítse a táj szeretetének alaptémáját, akkor is hozzátesszi: azóta a Galgát szabályozták, már nem olyan romantikus, mint Petőfi korában, de... és

kezdődik az emberek bemutatása.

A felvevőgép egy beállításban áttekinti az egész falut: ez a gesztus megismétlődik a beállítások egymásutánjában is. A rendező gondosan ügyel arra, hogy sokoldalúan ábrázoljon. Látjuk a vályogház helyére készülő új, kőtéglás házat, ahol fürdőszoba is lesz, megtudjuk, hogy azon a tavaszon negyven új ház épült

– de a beszélő azonnal hozzátesszi: „Nem akarok hamis képet festeni” – a falu szegényebb utcáiban még a régi házak állnak, és „a szegény asszony tehénkéje”, a kecske adja a tejet.

A kultúrházban próbáló népi együttest mutatja a film, és azt a „kedves, kicsit groteszk öt öregasszonyt”, akik – mint mondják – „a falu nyelve”. Maguk írta versezetekben kiénekelnek-kibeszélnék

mindenkit, „most éppen egymást gúnyolják”.

A Galgamentén minden egyes képe, a felvevőgép mozgásának felszabadult könnyedsége, a film laza szerkezete, humora a bemutatott táj és emberek ismeretét és szeretetét sugározza.

- **1961. Az idő kereke kép: Szabó Árpád (10:58)**

Jancsó újra Galgahévízt kereste fel. Átmeneti jellegű ez a film, mert bár bennük a rendező visszatért a dokumentumműfajhoz, ekkoriban már főképpen a játékfilmkészítés foglalkoztatta. Mégis több pusztastílusgyakorlatnál. Öreg nénik népdalt és néptáncot tanítanak sokszoknyás kislányoknak, majd kuncogva figyelik, ahogy ezek klottnadrágban és trikóban tanárnőjükkel tornaórán vesznek részt.

A film lényege a történelmi változás kétarcúságának megmutatása. A jövővel sem tud majd mit kezdeni az, aki az elmúltakon túllépve, értékeiket nem becsüli. Mert szép és egészséges a galgahévízi kislányok tornája, de tinglitangli tánczenére tornásznak azok, akik előbb még ősi-tiszta népdalra táncoltak”

Forrás: Szekfű András: FÉNYES SZELEK, FÚJJÁTOK! Jancsó Miklós filmjeiről

(Magvető Könyvkiadó, Budapest 1974.)

Mindhárom rövidfilmet DVD-n kiadta Galgahévíz önkormányzata 2008-ban, a Nemzeti Filmarchívum engedélyével.

Öszeállította: Bozlék M.

Tisztelt Galgahévízi lakosok!

Az újjászerveződött focistáink szép eredményeket értek el az őszi szezonban. Új év, de ugyanazon bajnokság, elindult a tavaszi szezonra való felkészülés, és bízunk abban, az eddig elért eredményeinket megtartjuk, talán javítani is tudjuk. Mint már arról beszámoltunk az idei évben elindul az öltöző felújítása, a sportpálya világításának és környezetének korszerűsítése.

Az U21 és felnőtt csapatunk felkészítő edzője Gódor József, a Bozsik-programért felelős pedig Vanó Archibald András lesz, aki edző és koordinátor feladatot lát el.

A Pest Megyei Labdarúgó Szakosztály elismerésben részesítette az évforduló keretében Önkormányzatunkat és a Galgahévíz Sk-t, további sikereket kívánva.

A Galgahévíz SK tavaszi bajnoki labdarúgó mérkőzései

2014.03.02.	14:30	Galgahévíz SK - Erdőkertesi SE
2014.03.09.	14:30	Bagi TC '96 - Galgahévíz SK
2014.03.16.	15:00	Galgahévíz SK - Fortuna SC-Kismaros
2014.03.23.	15:00	Galgahévíz SK - Nagymaros FC
2014.03.29.	15:00	Vác-Deákvár SE - Galgahévíz SK
2014.04.06.	16:00	Galgahévíz SK - Kistarcsai VSC
2014.04.13.	16:00	Gödöllői EAC - Galgahévíz SK
2014.04.20.	16:30	Galgahévíz SK - Mogyoród KSK
2014.04.27.	16:30	Iklad KFC - Galgahévíz SK
2014.05.04.	17:00	Galgahévíz SK - Verőce SE
2014.05.11.	17:00	Isaszegi SE - Galgahévíz SK
2014.05.18.	17:00	Galgahévíz SK - Aszód FC
2014.06.01.	17:00	Galgahévíz SK - Püspökatvan
2014.06.07.	17:00	Valkó KSK - Galgahévíz SK

Aszód

TAXI

06-20-488-5910

Hívható: egész nap, party napokon éjjel is.

Éjszaka csak előrendelésre.

Alapdíj: 400 Ft

Útdíj: 250 Ft/km

Várakozási díj: 50 Ft/perc

Galgahévíz

Galgahévíz Község havilapja • Kiadja Galgahévíz Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala •
 Felelős szerkesztő: Darnyik Ágnes (tel.: 06/20 9851494, e-mail: agnesdarnyik@gmail.com) •
 Nyomdai munka: Basámi Kft., Kerepes, felelős vezető: Mohos Imre • ISSN 2060-5749